

6 Brassons bien partout carré (Chant à virer / Kaapstandershanty)

Let op: door het gehele lied staat het woord 'carré', carrée of met een -s erachter (voor meervoud), dit is niet te vertalen als vierkant, behalve in de zin van "ergens vierkant achter staan", maar meer in de zin van 'enorm, helemaal, stevig, flink'. Behalve bij 'vierkant brassen'. Dat is hier dan ook het geval. Vierkant brassen wil zeggen dat de ra's haaks op de lengterichting van het schip staan. Dat doe je met een dwarsgetuigd schip dat (pal) voor de wind vaart. De lijnen die de ra's in de goede positie brengen heten de brassen.

In Nantes is zojuist aangekomen
Een mooie driemaster, volgeladen met graan

refrein: *letterlijk* Aan de achterste stuurboord-bras!
Laten we vierkant brassen
We hebben de wind vol van achter

Maar beter is Hijs de zeilen
Handen uit de mouwen, we gaan er tegenaan
We hebben de wind vol in de zeilen

Op de Quai de la Fosse ligt aangemeerd (kade in de haven van Nantes)
Een mooie driemaster, volgeladen met graan

Knappe zeeman, aardige matroos
Voor hoeveel verkoop je je waren?

Jij, schoonheid, kunt ze krijgen
Voor drie nachten flink rollebollen

Knappe zeeman, aardige matroos
Ik weet niet wat rollebollen is (neenee...)

Schoonheid, ik zal het je leren
In een groot (vierkant) bed

Knappe zeeman, ik zou willen meevaren
Op je mooie vierkant getuigde driemaster

Schoonheid, op die mooie vierkant getuigde driemaster
Is geen plaats voor 'loslopende kippetjes'

Van SF naar V

Zal ik mijn vierkant getuigde driemaster sturen

In een storm is hij gekapseisd
Die mooie vierkant getuigde driemaster

Als talisman van de trouw

Ligt te kijk aan de Quai de la Fosse

Die mooie vierkant getuigde driemaster

Hier veel herhaling. Wanneer het lied gezongen zou gaan worden in het NL, zou dat 'vierkant getuigde' weggelaten worden.

10 Naviguant dans le Port de Nantes (Chant à virer / Kaapstandershanty)

Varend in de haven van Nantes
Ben ik het mooiste meisje tegengekomen

refrein: *letterlijk* Schiet (of steek) de walvis (*), knappe walvisvaarder
Schiet de walvis, laten we naar bed gaan

Bij de Waardin was zij serveerster
Ik zette koers naar haar slaapkamer

Ze zei me: “Wat zal het zijn?
Wijn uit het vat of liever vlees?”

Ik antwoordde : “Van alles wat
Ik heb een holle kies en een stevige trek” (**)

Heel de nacht ging ik door zolang er wind was (.....)
Maar bij het kriecken van de dag moest ik bakzeil halen

Maar, om haar nog beter te pakken
Zal ik terugkomen naar Nantes

(*) *Met ‘schiet de walvis’ wordt natuurlijk wat anders bedoeld...*

(**) *Net zoals hier...*

64 Lous gabariers

Hier een versie in hedendaags Frans, op de volgende pagina een vertaling.

Le temps qui plaît au gabarier,
C'est quand il pleut : pour lui, c'est de l'argent,
Quand il en tombe comme qui la vide à seaux.
Du Haut Pays (la haute Dordogne) à notre port,
On charge jusqu'à ras bords.
Pas de fainéants ! L'été s'en va. Les filles auront pour Carnaval
Des jupons et des tabliers neufs...
Courage, les enfants, au travail.
bis :
Prenez votre élan,
Faites sauter le merrain
Les gabariers de la Dordogne.

Le Malpas rugit comme un fou :
Signons-nous ! Posons la veste.
Il faut tenir ferme le gouvernail et rentrer les rames.
Et si le bateau fait des siennes et menace de chavirer
Le "bon patron" redresse toujours la situation :
Sans se brusquer, il descend le long des rochers,
A la cheville du gouvernail,
Il passe à deux doigts de l'enfer;
Il a de bonnes épaules et une bonne poigne !
bis :
Rugis, Malpas
Tu n'auras pas
Les gabariers de la Dordogne !!!

bron: http://www.rassat.com/textes_107/Les_gabariers.html

64 Lous gabariers

Het mooiste weer voor een schipper is als het regent
Dat betekent voor hem dat er geld wordt verdiend
Het komt met bakken uit de hemel (zowel de regen als het geld)
Vanuit de Hoge Dordogne, tot aan de rand toe volgeladen
Iedereen werkt hard (*), de zomer maakt plaats voor de herfst.
De meisjes vieren carnaval met nieuwe kousen en schorten

Houd moed kinderen, aan 't werk

Aan 't werk, klief het hout Schipper van de Dordogne

In de moeilijke passages (bochten) gaat het als een gek tekeer
we slaan een kruisteken, we trekken onze jas aan.
Hou je vast aan 't roer en haal de roeispanten (**) binnen
als de boot zijn eigen gang gaat en dreigt om te slaan.
Een goede schipper weet de situatie weer goed te krijgen,
Zonder ongelukken gaan we naar beneden (***) langs de rotsen
Aan het roer scheert hij langs de afgrond (****)
Maar hij heeft stevige schouders en een ferme grip.

Brul maar, moeilijke bocht Jij zal de schippers nooit (klein) krijgen

(*) "Pas de fainéants" betekent eigenlijk: 'geen luiards'

(**) Met roeispanten wordt bedoeld lange einden hout waarmee je je afzet, op de bodem of tegen de oever

(***) Ze gaan altijd naar beneden, het land waar ze vandaan komen ligt natuurlijk hoger

(****) L'enfer betekent eigenlijk 'hel'

Gabariers zijn eigenlijk 'vrije jongens'. Ze zijn schipper, handelaar, houtbewerker (of -kliever, om tonnen te maken), scheeps-/vlotenbouwer, ze werken op 't land enz enz...

Malpas is geen rivier o.i.d., maar een samenvoeging van 'mal' (slecht of pijn) en de afkorting van 'passage'.

Jan Marten, die het lied meebracht van vakantie, vertelde dat er op de Dordogne indertijd met veredelde vloten werd gevaren. Op de bovenstroom werden deze gebouwd, met handelswaar werd de Dordogne afgevaren. Beneden werd het vlot gesloopt.

77 C'est dans la ville de la Rochelle (Dansliedje)

Het lied barst van de herhalingen, hieronder staat vertaling van waar het om gaat.

In het stadje La Rochelle	<i>dans la ville LR</i>
Waren er M, M, en M	<i>il y avait MMM</i>
De jongste Is de mooiste	<i>la plus jeune ...</i>
Ze 'coiffeert' zich	<i>elle se coiffe ...</i>
zonder spiegel en zonder kam	<i>sans miroir ...</i>
Haar man, is altijd dicht bij haar	<i>son galant ...</i>
Oh mamie, ik vind u mooi	<i>samentrekking van 'mon amie'</i>
De schoonheid, waar is dat goed voor?	<i>la beauté ...</i>
Nu ben je mooi, maar straks onder de grond	
lig je 'te rotten'	<i>pourrir sous la terre</i>
Zowel de mooien als de lelijken	<i>les belles que les laides</i>

78 Hourra les filles

Deniers betekent geld / penningen, zilverlingen.

Hoera, de meisjes van 10 penningen
Deze meisjes zijn (kosten) 10 penningen
Jongens, trek aan de roeispanten! (of: (roei)riemen)

En zo door tot aan 1 penning...

Lied werd gezongen door zeelui wanneer ze een haven binnenkwamen, voor de meisjes.

97 Isabeau

Isabeau wandelt langs (in) haar tuin
Langs de tuin aan de oever van het eiland
Langs de tuin aan de rand van het water

Ze komt een jonge matroos tegen
Een jonge matroos aan de oever..... enz.

Waarom huil, mooi meisje?
Ik huil omdat mijn gouden ring in de Loire is gevallen.
Huil niet mooi meisje, ik zal hem je teruggeven.
Bij de eerste duik vindt hij niets.
Bij de tweede duik ziet hij de ring schitteren.
Bij de derde duik verdrinkt hij.

103 **Quinze marins** Michel Tonnerre

refrein: 15 Matrozen op een doodskist
 Yop la hoo! Een fles rum
 Om te drinken (*) en de duivel heeft hun lot bepaald
 Yop la hoo! Een fles rum!

Long John Silver heeft het bevel genomen
van de matrozen, vooruit maar!
Hij heeft er flink de wind onder
Iedereen is bang voor L J S.

Bill, de tweede man van het roofschip (**)
En Kapitein Flint is boos
Hij is teruggekomen uit het Rijk der Doden
en spookt rond bij de bergplaats van de schat

Probeer mij maar eens tegen te spreken
dan ga je waar anderen je voor zijn gegaan
Sommigen worden gekielhaald, sommigen overboord gezet
Iedereen wordt voer voor de vissen

We eindigen met een (doden)dans
Het koord om de nek, op de kade van de gehangenen
Jij, John Forrest en jij, John Merigue
Zo dicht bij de galg dat ik mijn nek 'verrek' (torderen, verdraaien)

(*) 'Om te drinken' hoort natuurlijk eigenlijk achter de vorige regel...

(**) Waar deze zin op slaat is me een raadsel, maar hij staat er...

Bij het vertalen zie je een vreemd verhaal, qua opbouw en goedlopende zinnen.

Zie ook: <http://thelongestlistofthelongeststuffatthelongestdomainnameat-longlast.com/pirates46.html>)